

Kaupankäyntisäännöt

Kaupankäyntiin arvopapereilla (osakkeilla, johdannaisilla ym.) liittyy sellaisia käytäntöjä, jotka on kielletty lainsäädännön, markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (MAR) ja markkinapaikkojen sääntöjen nojalla. Tämän sivun tarkoituksena on antaa Nordean verkkopalveluiden kautta kauppaa käyville perustietoa arvopaperimarkkinoiden sääntelystä, jotta näitä sääntöjä ei vahingossa tai tahallisesti rikottaisi.

Markkinoiden manipulointi tarkoittaa, että kaikki sellaiset kaupankäyntikäytännöt, joiden tarkoituksena on yrittää manipuloida kaupankäyntiä, ovat kiellettyjä. Kaikilla toimeksiannoilla on oltava taloudellinen tarkoitus, mikä tarkoittaa, että niiden taustalla tulee olla osto- tai myynti-intressi.

Kurssin vääristämisen kieltö

Kurssin vääristämällä tarkoitetaan:

- 1) Arvopaperia koskevaa harhaanjohtavaa osto- ja myyntitarjousta, näennäiskauppaa ja muuta vilpillistä toimintatapaa;
- 2) Liiketoimia ja muita toimia, jotka antavat väärää tai harhaanjohtavaa tietoa julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta;
- 3) Liiketoimia ja muita toimia, joilla yksi tai useampi yhteistyössä toimiva henkilö varmistaa julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien hinnan epätavalliselle tai keinotekoiselle tasolle; tai
- 4) Arvopaperia koskevan väärän tai harhaanjohtavan tiedon julkaisemista tai muuta levittämistä, jos tiedon julkaisija tai levittäjä tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää tiedon olevan väärää tai harhaanjohtavaa.

Kurssin vääristämistä koskevan kiellon tarkoituksena on edistää markkinoiden läpinäkyvyyttä ja vahvistaa sijoittajien luottamusta arvopaperimarkkinoihin sekä turvata se, että markkinaosapuolet voivat toimia samoilla ehdoilla, saman tiedon perusteella.

Ratkaisevaa on, että toimi on harhaanjohtavaa markkinoiden kannalta. Markkinaosapuolien tulee voida luottaa siihen, että arvopaperimarkkinoista saatavilla oleva informaatio ja siellä toteutetut transaktiot ovat oikeita ja aitoja.

Tarjousten epäasianmukainen hinnoittelu

- Verkkopankkipalveluiden kautta syötettyjen tarjousten tulee vastata arvopaperin käypää markkina-arvoa.
- Suhteellisen pienikin tarjous, joka poikkeaa käyvästä arvosta, voi aiheuttaa merkittävän muutoksen epälikvidin arvopaperin markkinahintaan.
- Käypää arvoa arvioitaessa tulee kiinnitettävä huomiota muun muassa arvopaperin hinnoittelussa tapahtuneisiin muutoksiin, arvopaperin volatiliteettiin sekä vastaavankaltaisten arvopaperien tuottoa kuvaavien indeksien muutoksiin.

Epäaidot tarjoukset

Finanssivalvontaviranomainen on kiinnittänyt erityistä huomiota viime aikoina kaupankäyntiin pienillä erillä. Tällainen menettely tarkoittaa, että ostat tai myyt pieniä eriä toistuvasti, tavoitteena liikuttaa hintaa ylös tai alas viimeisimmästä toteutuneesta hinnasta, ja antaa siten markkinalle harhaanjohtavia signaaleja hinnan kehityksestä.

- Verkkopankkipalveluiden kautta ei saa syöttää tarjouksia, joilla ei ole taloudellista tarkoitusta.
- Tällaisten ”epäaitojen” tarjousten ei ole välttämättä tarkoitus toteutua, vaan ne ovat syötetty ensisijaisesti muussa kuin kaupankäynti-tarkoituksessa.
- Henkilö syöttää osto- tai myynti tarjouksia useille tarjoustasoille antaakseen todellisuutta paremman kuvan arvopaperin likviditeetistä, ostajien tai myyjien lukumäärästä, tarjoustasoista taikka niiden syvyydestä.
- Henkilö syöttää ostotarjouksen (myyntitarjouksen) parhaalle hintatasolle houkutellessaan muita ostajia (myyjiä) parantamaan tarjoustaan, jonka jälkeen henkilö ”kääntyy ympäri” ja myy (ostaa) aikaisempaa edullisempaan hintaan. Ostotarjous perutaan.
- Epäaidot tarjoukset ovat omiaan antamaan väärän tai harhaanjohtavan kuvan arvopaperin kysynnästä ja tarjonnasta.

Näennäiskaupat

- Näennäiskaupalla tarkoitetaan mm. arvopapereiden kauppaa ilman todellista omistusoikeuden luovutusta tai edes ko. arvopaperin tosiasiallista omistusta.
- Tällaisessa kaupassa osapuolet jo kauppaa tehtäessä tietävät, että kauppa tullaan tekemään vastaavin ehdoin toiseen suuntaan.
- Henkilö käy kauppaa joko itsensä tai samaan intressiryhmään kuuluvien tahojen kanssa. Tällaisia tahoja voivat olla esim. henkilön omistamat yhtiöt tai perheenjäsenet.
- Henkilö syöttää esimerkiksi ostotarjouksen, jota seuraa henkilön itsensä tai hänen intressipiiriinsä kuuluvan tahon tekemä myyntitarjous, joka täsmäytyy kaupaksi aikaisemmin syötetyn ostotarjouksen kanssa. Tarjouksen toteutuminen ”ulkopuolisen” tarjouksen kanssa on lähinnä teoreettinen mahdollisuus.
- Näennäiskaupat ovat omiaan antamaan väärän tai harhaanjohtavan kuvan arvopaperin kaupankäyntiaktiiviteetista ja hinnasta

Hinnan määrittäminen

- Verkkopankkipalveluiden kautta toteutetut kaupat eivät saa vaikuttaa sopimattomalla tavalla arvopaperin hinnanmuodostukseen.
- Henkilö toteuttaa esimerkiksi kauppvoja, joiden tarkoituksena on
 - Varmistaa ko. arvopaperin tai siihen liittyvän viiteindeksin arvo tietyssä omaisuuden arvonmäärityshetkenä (esim. tilinpäätökset, yrityskaupat ja omaisuuden arvon kehitykseen perustuvien palkkioiden määräytymishetki).
 - Luoda hintatrendi, joka saa teknistä analyysiä hyödyntävät sijoittajat kiinnostumaan ko. arvopaperista.
 - Laukaista arvopaperiin mahdollisesti kohdistuvat ns. ”Stop Loss” –toimeksiannot.
 - Vaikuttaa arvopaperia kohde-etuutenaan käyttävien johdannais-instrumenttien arvoon saattamalla ne esimerkiksi ns. ”Knock Out” – tilaan.

Sisäpiirikauppa

Sisäpiirikauppa tarkoittaa sitä, että henkilö, jolla on pääsy sisäpiiritietoon tai tuntemusta siitä, käyttää tietoa omaksi edukseen, eli ostaa tai myy rahoitusvälinettä. Aiemmin asetetun toimeksiannon peruminen tai muokkaaminen kyseistä rahoitusvälinettä koskevaan sisäpiiritietoon perustuvien syiden vuoksi tulkitaan myös sisäpiirikaupaksi. Jos henkilö on asettanut ostotoimeksiannon ennen sisäpiiritiedon saamista ja poistaa sitten ostotoimeksiannon saatuaan tiedon, jolla voi olla negatiivinen vaikutus rahoitusvälineeseen, tämä katsotaan myös sisäpiirikaupaksi.

Sisäpiiritietoa ei ole myöskään sallittua paljastaa tai antaa osto- tai myyntisuosituksia siihen perustuen.

Sisäpiiritiedolla tarkoitetaan julkistamatonta tietoa, joka liittyy rahoitusvälineeseen ja jolla julkistettuna todennäköisesti olisi huomattava vaikutus rahoitusvälineen tai siihen liittyvän rahoitusjohdannaisen hintaan.

Edellä mainitut ovat esimerkkejä tilanteista, jotka voidaan tulkita markkinoiden manipuloinniksi markkinoiden väärinkäyttöasetuksen nojalla. Kyseisen sääntelyn mukaisesti Nordea on velvollinen ilmoittamaan epäillyistä sisäpiiririkoksista tai markkinoiden manipuloinnista valvontaviranomaiselle.

Pankin oikeus keskeyttää palveluiden käyttäminen

Nordea Pankki Oyj:llä on, Pankkitunnuksilla käytettävien palvelujen yleisten sopimusehtojen kohdan 20.2. mukaan, oikeus välittömästi keskeyttää Verkkopankkipalvelussa olevien palveluiden käyttäminen kokonaan tai osittain taikka jättää pankille annettu toimeksianto täyttämättä, mikäli asiakas käyttää palvelua sen tarkoituksen vastaisesti, ei noudata palveluja koskevia ehtoja tai milloin pankilla on perusteltu syy epäillä, että palvelua käytetään lainvastaiseen toimintaan taikka tavalla, joka saattaa aiheuttaa vahinkoa tai vahingonvaaran pankille, muulle palveluntarjoajalle tai sivulliselle.